

SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 P.TES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 P.TES. TRIMESTRE

ANY XI.-NUM. 3.512

BARCELONA, DIJOUS 29 D'OCTUBRE DE 1914

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 13
TELÈFON
REDACCIÓ I IMPRENTA, 2.239

LA GUERRA EUROPEA

Continua l'avenç dels aliats pel N. i E. d'Ipres També avancen per Dixmude i entre Zambrin i Arras A la dreta de l'Aisne, s'ha entaulat una batalla L'OFENSIVA RUSSA A LA PRUSSIA ORIENTAL

Sobre la R. O. d'Instrucció Pública

L'ensenyança congreganista

El govern conservador otorga a les congregacions religioses les mateixes facultats de l'ensenyança oficial en els exàmens.

No pas per sectarisme — és clar — som seculars — ni per rivalitats professionals — puix no som mestres de minyons, sinó per un alt concepte que tenim de la justícia i un gran amor a l'instrucció i un respecte ferm a la igualtat civil davant la llei, per tot això i encara pel sentit de tolerància i llibertat del nostre pensament, protestem de l'abusiva determinació del senyor Bergamini, expressada en la R. O. d'Instrucció Pública del dia 21 del corrent en la Gaceta.

Aquesta R. O. del ministeri d'Instrucció Pública, concedeix a les congregacions, a les franges agnoscudes i a les escoles, el dret a examinar a les alumnes dels seus col·legis, escoles i instituts, con els títols de professors.

Aquí doncs no permet la cooficialitat de l'idioma català en les escoles i centres docents nacionals, i a les congregacions i institucions d'ensenyament català no tenen cap consideració oficial, ni els seus títols són vàlids a acadèmica, és altament censurat, injust i abusiu aquest privilegi que s'otorga als professors de les congregacions religioses d'ensenyar a qualsevol dels seus col·legis, escoles i instituts, amb el mateix dret que els professors de les escoles oficials, sense cap garantia prèvia de recort i amb evident menyspreu de les pràctiques d'ensenyament establertes per la llei.

Representa aquesta R. O. un relaxament, una supeditació dels organismes i del professorat docent al privilegi de l'ensenyança congreganista, i això en un esperit de justícia i un sentiment lliberal ens obliguen a protestar-ne.

Ja's discutint al Parlament aquesta determinació, a la qual és una clau de la dret de justícia i un sentiment lliberal ens obliguen a protestar-ne.

Aquest dret concedit als professors de les escoles religioses d'ensenyar a qualsevol dels seus col·legis, escoles i instituts, amb el mateix dret que els professors de les escoles oficials, sense cap garantia prèvia de recort i amb evident menyspreu de les pràctiques d'ensenyament establertes per la llei.

Recordem que a l'examinar-nos de francès segon curs, presidia el tribunal d'exàmens el catedràtic de Psicologia, Lògica i Ètica de l'Institut, un tal senyor Samuilov, que sabia menys francès que nosaltres, que no'n sabíem gens i així tots els exàmens. Fins que, començant l'abús, va obligar-se als col·legis congreganistes a portar els seus alumnes a examinar-se a l'Institut.

I lo que pasava amb l'ensenyança de francès segon curs, presidia el tribunal d'exàmens el catedràtic de Psicologia, Lògica i Ètica de l'Institut, un tal senyor Samuilov, que sabia menys francès que nosaltres, que no'n sabíem gens i així tots els exàmens. Fins que, començant l'abús, va obligar-se als col·legis congreganistes a portar els seus alumnes a examinar-se a l'Institut.

Ara, tots aquests centres d'ensenyament congreganista disfruten de les mateixes prerrogatives que els establiments de l'Estat. I això és evidentment un privilegi intolerable. És col·legis congreganistes són nombrosíssims a tot Espanya. En alguns d'hi propinen estudis superiors, com a l'Escola, Deusto, et-

zètera. Treure la fiscalització de l'Estat, concedint al professorat congreganista els mateixos drets d'examen que els que té el professorat oficial, és una injustícia i un abús que els homes lliberals que tenen representació parlamentària, han de combatre enèrgicament.

I no és que volguem defensar el sistema d'exàmens, al contrari.

Som decidits adversaris dels exàmens i dels llibres de text obligatoris: les dues calitats, les dues immobilitats més grosses de l'ensenyança oficial espanyola. Els exàmens, són, casi bé sempre, una banalitat, un formalisme sotmes a la influència, a l'amistat, o a la diàvia. La recomanació prèvia de la major part dels tribunals d'exàmens. Admes la proba d'exàmens té un valor molt relatiu: nosaltres recordem haver fet bon examen d'assignatures que amb pocs feines havíem fullejat i en canvi quedàvem malament en al·lors a signatures fèrrius de les quals ens havíem cremat les cèl·lules. En la matrícula oficial, l'examen és inútil, perquè el professor ja té relaxades durant el curs les probes de aplicació de l'atmura. I en la matrícula lliure, és un acte de la sort o de la benevolència de l'examinador. És allò que deia un espanyollet estudiant: «Deixem-nos examinar a mi al catedràtic, més saber i és el sospic de la pròpia assignatura que ensenyem».

I dels llibres de text, què'n direm? Aquí, cala el mastrillo feneu a l'libro, que no és més que un sistema de fer-se un solíssim. A més de lo calamitosos que obliguen l'estudi de l'atmura a sotmes a la disciplina del llibre, què'n direm? Aquí, cala el mastrillo feneu a l'libro, que no és més que un sistema de fer-se un solíssim. A més de lo calamitosos que obliguen l'estudi de l'atmura a sotmes a la disciplina del llibre, què'n direm?

Així doncs no permet la cooficialitat de l'idioma català en les escoles i centres docents nacionals, i a les congregacions i institucions d'ensenyament català no tenen cap consideració oficial, ni els seus títols són vàlids a acadèmica, és altament censurat, injust i abusiu aquest privilegi que s'otorga als professors de les congregacions religioses d'ensenyar a qualsevol dels seus col·legis, escoles i instituts, amb el mateix dret que els professors de les escoles oficials, sense cap garantia prèvia de recort i amb evident menyspreu de les pràctiques d'ensenyament establertes per la llei.

Recordem que a l'examinar-nos de francès segon curs, presidia el tribunal d'exàmens el catedràtic de Psicologia, Lògica i Ètica de l'Institut, un tal senyor Samuilov, que sabia menys francès que nosaltres, que no'n sabíem gens i així tots els exàmens. Fins que, començant l'abús, va obligar-se als col·legis congreganistes a portar els seus alumnes a examinar-se a l'Institut.

Ara, tots aquests centres d'ensenyament congreganista disfruten de les mateixes prerrogatives que els establiments de l'Estat. I això és evidentment un privilegi intolerable. És col·legis congreganistes són nombrosíssims a tot Espanya. En alguns d'hi propinen estudis superiors, com a l'Escola, Deusto, et-

liberals, els homes orientats per les modernes corrents pedagògiques, tenen l'esperança d'arribar al professorat oficial, i pugen contrarrestant des d'allí l'acció nefasta del professorat sotmes al confessionalisme pedagògic. Ara, serà inútil aquest esforç: els col·legis de les congregacions religioses ho acaparan tot, ja que les lleis d'Espanya els concedeixen les mateixes prerrogatives que tenen els centres i el professorat docents oficials. D'això a expedir títols acadèmics vàlids, no hi va més que un pas.

Així ja no és un problema de llibertat d'ensenyament: és simplement un privilegi, un deixament, una renúncia de facultats i funcions que tenia la ensenyança oficial de l'Estat, en favor d'uns centres d'ensenyament dirigits per uns homes que poden ésser professors o no; la llei no s'en preocupa.

La neutralitat d'Espanya en perill

Són ben coneguts i clars els nostres propòsits sobre la neutralitat d'Espanya. Els nacionalistes republicans entenem que Espanya s'ha de mantenir decididament neutral davant la luita de les grans potències europees.

Però no sembla amaga que aquest nostre desig està condicionat per la voluntat d'Anglaterra, i que la neutralitat d'Espanya durarà fins i com el plagi al FOREING OFFICE anglès. Entre tants i tants hem de afavorir el manteniment de la neutralitat espanyola, a part dels nostres de tots aquells perills que podrien provocar un conflicte que la tregués i sobre tot que la tregués contrària als anhels de la democràcia espanyola, que segueix, en esperit, al costat dels Aliats.

I un d'aquests grans perills, és la permanència a Espanya d'una població d'immigrants alemanys que formen, potser, la colònia estrangera més nombrosa.

Es hauria volent amagar l'acció i l'influència dels subdits del kaiser, aquí residents sobre una part de la opinió pública i aquells que coneixen tota la trama de les arts de l'espionatge alemany, no deixaran de comprendre el perill que això porta per la neutralitat d'Espanya.

L'amalxama i els consells de l'Alemanya venen actuant amb una consciència sorprenent, acollits per la premsa reaccionària espanyola, en favor de l'acció germanica en la guerra europea. Verdadament, aquests consells i la ambigüitat alemanya esampen diàriament per la opinió i per la premsa un diluvi de notícies que no comprenem per què condueixen a aquest resultat.

Nosaltres ajuntem el perill. Pensi tothom que la darrera intenció monàrquica que ha esclatat a la República portuguesa, segons se diu ha obert a manegues dels alemanys, i així queda com a prova, al veure que la nombrosa colònia alemanya establerta a Portugal, pocs dies abans d'esclatar el moviment monàrquic va fugir cap a Espanya, sense que s'haguessin romput — com no s'han romput encara — les relacions diplomàtiques entre Alemanya i Portugal.

Recordis que al Marroc són els agents alemanys que porten i atiren els indígenes contra França i contra Espanya. Els germans Maresmann són els directes visibles d'aquesta intriga.

A Egipte, els espies alemanys han volgut influir solament contra el domini d'Anglaterra i les poblacions egípcies.

A Turquia, agents alemanys mantenen, amb profit, l'antagonisme turc contra els Aliats. Al Transvaal, els alemanys varen provocar la revolta del coronel boer Maritz.

La Guerra Gran Diari d'un soldat

XLVII

Hi ha un medi més, expedient per declarar la guerra. El casus belli, en aquest cas, és una cosa sumaria i fulminant. El Japó n'ha donat l'exemple i l'Alemanya ara, l'ha seguit.

Quan pel gener de 1904 els japonesos, rompent amb totes les costums del món civilitzat varen llençar torpils contra les cuirassats russos de Port-Arthur sense prèvia declaració de guerra, va haver-hi un clamor general a Europa. Mai s'havien romput les hostilitats sense avisar.

Els japonesos podien respondre que la guerra de l'Amèrica, en temps de Luis XV va començar així mateix. França i Anglaterra se disputaven el Canadà i la Luisiana, així sense parlar d'altres territoris del Nou Món. Soltament, en 1755, sense prèvia declaració de guerra, l'almirall anglès Boscawen va apressar dos navilis de línia francesos, i més tard, durant mitja anyada, va fer-se seus més de trescents barcos mercantils amb uns 10.000 homes de tripulació que va incorporar tot seguit en les dotacions de la seva escuadra. S'ha de regoneixar que era fer la guerra d'una manera nova, sense casus belli, solamentament anunciant sense ultimatum, solamentament notificant, és a dir la guerra sense una sola paraula llatina.

I és sabut que el llatí les cancelleries l'empleien en els moments de baralles agudes que precedeixen les guerres. A aquella guerra americana va durar set anys.

SOLDAT RAS

IDEARI

EM visitat l'exposició del pintor Beltrán a la vella sala del carrer d'En Petritxol. Hem mirat detingudament les pintures dels murs. Les dones de gorges eburines, de mans llargues i transparentes, de naves d'ambre i de naves sota'l ploure d'un llum d'anjanya de cel de lluna, les dones de cosos esllangits i serpentejants d'una carn feta de mil colors com una gemma d'opals, totes aquestes dones misterioses són pels murs penjades com una màgia teòria. És una aristocràcia decadent de la dona — podríem dir però d'un exquisit bon gust — de tant exquisit bon gust que fa acceptable el decadentisme.

Una altra característica d'aquest gran pintor és que la seva obra és la ponderació, la justa mesura, entre la pintura descabellada d'avui i la norma de bellesa dictada pels clàssics. Hi ha un equilibri entre tot lo que's pot acceptar del modernisme pictòric sense faltar a les regles del bon gust, i la correcció de dibuix i de forma dels mestres.

En Beltrán, pintor de les dones nocturnes, dona en aquesta exposició de can Parés l'impressió d'una fecunditat i d'una força que han de conduir-lo allà on vulgui. En les nombroses teles dels murs la teoria de les dones misterioses sembla inacabable i immortal, com una llarga sardana de fades nives totes inondades de lluna que fa resplendir finament l'opal pur de la carn fresca.

L'AMIC

Un enigmàtic Moral cristiana i teotònica

Dies passats «Le Matin» reproduïa el següent paràgraf d'un article publicat per la «Gazette de Voss» amb la firma d'un eclesiàstic, membre del Reichstag anomenat Hein:

«Es veritat que a França i a Bèlgica els nostres soldats han aïllat a tots els viduals, homes, dones i criatures, i que es han de fruit l'ús ha l'atmura emperò, qualsevol que consideri això com a fets contraris a les ensenyances de la doctrina cristiana, demostra plenament que no té la més petita comprensió del veritable esperit de Crist!»

Suposant que'l text sigui autèntic i la traducció exacta, no crec que's deig donar una gran importància a lo dit per un home que ja mai ha jugat cap paper en el Parlament de Berlín.

M. Hein és un personatge tan insignificant que, si bé és veritat que pertany al Reichstag des de fa molts anys, la quasi totalitat dels seus companys, no varen sapiguer la seva existència fins ara fa poc, degut a que va ésser víctima d'un accident automobilístic de resultes del qual va estar a punt de perdre la vida. Va ésser necessari aquest fet vulgar per a que aquest personatge sortís de la seva obscuritat.

Hein és bavar: Allà a les vores de l'Isar, la gent s'honora essent benevolents amb llurs amics i grossers i despiatats amb llurs enemics.

Es doncs molt natural que volguent encarnar el sentit dels seus compatriotes, el diputat eclesiàstic hagi tractat de portar la seva grosseria nadiva als camps de la teologia.

Aquí s'atut per impotència ha trobat at, en sa primera manifestació pública, de bon tros els límits permesos. Immisir el veritable esperit de Crist en l'as esinat de dones i criatures és una exageració que no pot excusar ni la nacionalitat de son autor.

Crist no és bavar, Crist és Home i és humà. Veritat és que la neutralitat de M. Hein la trobem en tots els salvatges. Alguns missioners ni han explicat que per a fomentar la devoció dels negres, és la necessitat de mostrar-los Verge negres. M. Hein fa com els Papes, i els Senegalesos; es fabrica un Deu a imatge seva.

Mortuàriament aquest Deu no és el mateix que'l dels cristians dels altres països civilitzats. Deixem doncs a M. Hein fer-se una popularitat completament bàvara a l'entorn dels b-bodors de cervessa de la Hofbrau.

Les seves teories aventurades hauràn provocat segurament forts esclats de riu en tots aquests sers primitius portant en canvi en l'ànim de tota pers na cutia i esnat la més forta repugnàcia.

De totes maneres convé protestar en nom del cristianisme ultratjat, contra la barbarie pretenciosa d'un home que pot ésser que representi dignament als seus electors emperò que, malgrat la sofana que deshonora vestint-la, no té el dret de parlar, com preté fer-ho, en nom de l'Església. — Abbs L. Welterle, antic diputat del Reichstag.

Per absoluta falta d'espai
no podem publicar la :

CRÒNICA LITERARIA
d'En R. MIQUEL I PLANAS
: : : Anirà demà : : :

Artículos del Dr. Mari i Julià

Es prega a les entitats i particulars que's van subscriure al volum d'aquests articles per mediació de EL POBLE CATALA i que encare no hagin passat a recollir-los, que ho facin avans de fi de mes, presentant els corresponents vales a aquesta Administració.

CANÇONER

DE LES HORES PROFUNDES.

Pare Amor qu'estàs en la terra
slo el teu nom santificat.
Cintu't an el teu regne
tinc més viva voluntat.
Una dona m'encamora.
Un estel de claret!
Qu'ar m'aixeco, sent l'anyada,
m'la trobo al meu costat.
Té la ulls dolços i amarrats.
Un cellaire en el posat!
Una cara riallera,
moviments de llibertat.
Vui besar-la... no la trobo:
D'itxos cor enamorat.
A l'anar-me'n a la feina
hi camino acon, anyat.
A l'escriure dies ralles
veig un altre qu'ha dictat.
Al començà una conversa
no m'hi posa, atribuït.

Pare Amor qu'estàs en la terra
slo el teu nom santificat.
Cintu't an el teu regne
tinc més viva voluntat.

JOSEP M. DE SUCRE

ECOS

EL TEMPS

RUFOL i malicardat el dia d'albir,
com la cara d'un glitno lleig.
Pluja impertinent, pluja mofofa,
pluja incivil. Un fons anyorament va
fer-nos pensar en el temps d'abans de
abrir que's va regalar.

Un dia d'Apeltes Mestres perquè era
un verdader dia dels de l'Estiu de
Saint-Martin.

A l'aua el cel tenia una do'ca serenitat,
i ara com un llac de rost (i) turqueses.
Un nuvollet damunt el mar l'anyà
i brunyit era com una petita nau rosada
que'n navegava vers l'infinit.

Després al cel se coleri d'una grisa
boirina llorosa i humida que donava una
gran frescor al paisatge i el paisatge,
devanava un paisatge del Nord: Ovelles,
les pomarades de Vico, Holanda la
dels «Molins de Viento», Darrera la
sòlida boirina s'endevinava el blau, un
blau pallid, d'ulls de nuvia enamorada.

Ara a la nit plou, plou quicidament, s'encen-
cament, i nosaltres tremolem perquè
hem d'atravessar les ramblas, les ram-
blas d'aquesta tan helènica Barcelona.

MANERA de fer la pau.

Segons tenen per costum, així
que's alemanys varen entrar a
Epernay, imposaren una contribució de
guerra de 175.000 francs.

Però heu's aquí que al cap d'algunes
hores un príncep alemany groment
ferit arribava a la població apresad-
ment necessitant-se fer-li una urgen-
tíssima operació.

Va tenir-se de demanar aussí a un
cirurgià francès, de gran nomenada,
Homes pràctics, els alemanys, varen
volar saber quant costaria la operació.
— Costarà 175.000 francs, — digueren.
Va fer-se la operació, el príncep va
sortir-ne i la contribució de guerra
va ésser satisfeta amb diner alemany.

A FARANDOLA: revista d'humor-
isme. Sortirà cada setmana. Això
ens comunica un jove amic nostre
ara que l'hem trobat a la rambla.

Serà una revista forta, aguda, irò-
nica i gaudiosa. Per a escriure-hi, per
a diluixar-hi sols demanen una cosa:

De la guerra

Informació

De Barcelona

Els paquets postals

El president i el secretari de la Lliga de Defensa Industrial han visitat al governador per a que influïxi en el Govern per a la prompta resolució de les dificultats que's troben en la Duana per a despatxar el gran nombre de paquets postals que arriben d'Itàlia.

Ahí arribaren 15.000 paquets, que, amb l'agobament que hi ha encara sense despatxar, no's pot preveure quan quedaran en poder dels destinataris.

A Gènova esperen el moment d'embarcar cap a Barcelona 45.000 paquets més.

La Duana se careix, segons manifestacions del què, de local adequat per a col·locar tant paquets com allà afueix, i de personal suficient per a prompta despatx.

El senyor Andrade oferi telegrafiar al Govern sol·licitant augment de personal subaltern en aquesta Duana.

El port franc

En contestació a l'instància dirigida a la Comissaria Regia de la Junta d'Iniciatives per les entitats econòmiques d'aquesta capital sol·licitant per a Barcelona els beneficis del port franc, s'ha rebut a l'Economia de Barcelona comunicació: «Madrid 18 d'octubre de 1914. — Excm. Sr. D. Frederic Rahola. — Molt distingit amic: Rebuta la seva atenta de 10 del corrent i tinc el gust de manifestar-li que aquesta Junta ha elevat la proposta al Govern favorable a l'establiment a Barcelona d'un port franc a l'igual que en Cádiz. Amb aquest motiu se reitera de vostè s. a i amic q. h. s. m. — J. de la Cierva».

El canvi

El canvi regular facilitat pel Síndic del Col·legi de Corredors, és, francs, 10450; lliures, 2650; i marcs, 12550.

Mines al mar Adriàtic

El Govern francès ha donat permís a la marina austro-húngara, el mar Adriàtic de mines automàtiques, les forces navals franceses se han vist obligades a adoptar mides anàlogues. No obstant, per a evitar als vaixells neutrals, inofensius, danyos semblants als que's han fet sofrir les mines austro-húngares, les mines fonjades per les forces navals franceses, presenten les garanties prescrites per la Convenció VIII de La Haya, de 1907. La zona perillosa per a la navegació, comprèn les aigües territorials de la mar Adriàtica austro-húngara i els canals situats entre les illes de la costa de Dalmàcia.

Del port

Com hem vist anteriorment, ahir inaugurà el trasllat d'edificis de la Companyia, Pítillos, la nova línia de Barcelona-Nova York, fent escala a Tarragona, Almeria i Cádiz, ja que retornarà a la línia.

Aquesta conducta de la casa armadora seria digna d'imitar per altres empreses per a altres línies, que com la de la que's tracta, han deixat d'ésser servides per vaixells estrangers a causa del conflicte actual.

Ahí sortí cap a Bilbao i, acompanyat amb pasaport i càrrega general, el vapor «Cabo Tortin».

— Procedent de Nova York i Lisboa amb pasaport i càrrega general, arribà el trasllat francès «Roma», quedant atracat al moll de Barcelona, davant Nord.

Les velers italians «Carlo Andrea» i «Roma» importaren respectivament, càrrega de fusta i carbó vegetal per a aquest comerç.

Ademés ahir entraren al port els vapors següents: «Isla de Menorca», de Mahó; «Roma» de Nova York; «Jorge Juan» de València; «Hispania», de Stockolm; i «Algeria», de Gènova.

De Correus

S'ha rebut correspondència de França i Itàlia.

D'Espanya

Madrid 28, de 9 matí a 12 nit

Els demòcrates

El senyor Dato va visitar ahir al marqués de Albuera.

La visita fou de cordialitat i cortesia com la que va fer als demés quèfics de grup parlamentari.

Parlaren de política general i sobretot dels pròxims debats en el Parlament.

Senyors i diputats confederats s'expressaren dintre de la major cordialitat, coincidint en les qüestions de govern que's troben sobre el tapet, i d'una manera especial sobre la neutralitat.

El senyor Dato va treure'n l'impressió de que els demòcrates no fan una oposició al Govern.

De Gibraltar

Algeciras. — A última hora d'ahir es va rebre a Gibraltar un radiograma en el que's deia que els barcos anglesos que presen servei de vigilància havien capturat un barco alemany.

Comentaren diverses versions sobre la importància de la captura, uns asseguraven que's trobava d'un transatlàntic armat en cors i altres d'un barco carboner.

En uns altres dies que ha augmentat el nombre d'atracaments al port de Gibraltar, molts arriben a aprovisionar-se de carbó i queviures.

Durant la matinal última s'han sentit canons.

Es creu que són les senyals amb que els barcos de vigilància criden l'atenció als barcos mercants per a que s'aturin.

Hi ha anat a Gibraltar el vapor transatlàntic nord-americà «Carnegie», de 13 mil tones.

Feta 17 anys que no tenia en aquest port cap barco nord-americà.

La promesa de Londres arribada ahir a Gibraltar i el comportament en el camp de batalla del príncep Maurici de Battenberg.

Un subdit alemany que intentà entrar a Gibraltar fou detingut.

Circular el rumor de que'l Govern anglès enviava a França a mitjans de novembre 300.000 homes i que pel desembre enviaria un altre important cos d'exèrcit al teatre de la guerra.

Continua l'estilament amb gran entusiasme.

Per la neutralitat

En «Curro Vargas», en «El Debate», publica un interview amb don Josep Benavente.

Aquest diu que's declara favorable partidari de la neutralitat i no admet ni la possibilitat de que ella cessi; per lo tant, mostra la seva adhesió a la Lliga Nacional Patriòtica en pro de la neutralitat.

Declaracions del diputat per La Bisbal, senyor Albert

«El Imparcial» publica un interview d'En Dato, l'excm. diputat a Cortes don Salvador Albert.

Comenta dret que la guerra europea ha ocasionat greus perjudicis econòmics a Espanya, perquè ens ha sorpres presenciant en el període inicial de nostre desenvolupament econòmic.

Es qüestionar que aquest desenvolupament hauria estat el resultat de l'abandonament del país a pesar de l'apàtia i inèrcia dels governs en la majoria dels casos.

Els efectes primordials de la guerra són el de la baixa en nostre comerç exterior, augment i resum de les transaccions la suma de 67 milions en el mes d'agost darrer, respecte d'igual mes de l'any anterior.

Afecta a la importació, principalment al ferro i acer en barres, pasta de paper, articles d'electricitat i maquinària, països, patró, tubs, fusts, fusts de cultiu i grans animals.

En aquest mateix mes l'exportació presenta una baixa de 35 milions, o sigui, un 45 per 100.

Assenyalant, respecte al mes d'agost de 1913, 45 milers de ferro, en proporció d'un 40 per 100; la pèrdua de ferro, en un 32; els cotons i ploms, en un 82; les conserves, en un 60; i els taps de suro, en un 60. Els tèxtils, les llanes brutes, el bestiar boví, les pells, les al·ludies, els fusts i els vins presenten també considerable baixa.

Les xifres exposades són bastant eloqüents per a que sigui necessari comentar la seva significació i alcance. No obstant, jo es ocios fer ressaltar que la marina, l'agricultura i la indústria de conserves i la siderúrgia han sofert rudíssim cop per a ser principalment els països bel·ligerants, — així, estem, que si per desgracia no te prompta solució el conflicte europeu o no s'adopten algunes mides conduents a atenuar els efectes d'aquest, passaràn per una crisi agudíssima, perquè la baixa de l'exportació en els primers mesos de la guerra és de tenir que augment en progressiu creixent en els successos.

També ha perjudicat la guerra l'equilibri entre el crèdit i l'exportació productora del país i s'ha donat el cas en algunes ocasions d'haver-se tingut el crèdit per una cobertura de restitució o una anti-patriòtica negativa.

Lo contrari han fet els països bel·ligerants. Aquí s'ha arribat a tallar les relacions entre el productor i el consumidor, els exportadors dels medis de remissió no sols per als envios anteriors a la guerra sinó els que poguessin enviar en el successos.

Cert que'l Banc d'Espanya ha donat algunes facilitats però les classes mercantils denuncien la difusió del crèdit, l'ampliciació del crèdit personal, el restabliment de la normalitat en les operacions de descompte i, a més, a 90 dies, la normalitat del Banc de Giro a l'estranger.

Com hem vist anteriorment, ahir inaugurà el trasllat d'edificis de la Companyia, Pítillos, la nova línia de Barcelona-Nova York, fent escala a Tarragona, Almeria i Cádiz, ja que retornarà a la línia.

Aquesta conducta de la casa armadora seria digna d'imitar per altres empreses per a altres línies, que com la de la que's tracta, han deixat d'ésser servides per vaixells estrangers a causa del conflicte actual.

Ahí sortí cap a Bilbao i, acompanyat amb pasaport i càrrega general, el vapor «Cabo Tortin».

— Procedent de Nova York i Lisboa amb pasaport i càrrega general, arribà el trasatlàntic francès «Roma», quedant atracat al moll de Barcelona, davant Nord.

Les velers italians «Carlo Andrea» i «Roma» importaren respectivament, càrrega de fusta i carbó vegetal per a aquest comerç.

Ademés ahir entraren al port els vapors següents: «Isla de Menorca», de Mahó; «Roma» de Nova York; «Jorge Juan» de València; «Hispania», de Stockolm; i «Algeria», de Gènova.

De Correus

S'ha rebut correspondència de França i Itàlia.

D'Espanya

Madrid 28, de 9 matí a 12 nit

Els demòcrates

El senyor Dato va visitar ahir al marqués de Albuera.

La visita fou de cordialitat i cortesia com la que va fer als demés quèfics de grup parlamentari.

Parlaren de política general i sobretot dels pròxims debats en el Parlament.

Senyors i diputats confederats s'expressaren dintre de la major cordialitat, coincidint en les qüestions de govern que's troben sobre el tapet, i d'una manera especial sobre la neutralitat.

El senyor Dato va treure'n l'impressió de que els demòcrates no fan una oposició al Govern.

De Gibraltar

Algeciras. — A última hora d'ahir es va rebre a Gibraltar un radiograma en el que's deia que els barcos anglesos que presen servei de vigilància havien capturat un barco alemany.

Comentaren diverses versions sobre la importància de la captura, uns asseguraven que's trobava d'un transatlàntic armat en cors i altres d'un barco carboner.

En uns altres dies que ha augmentat el nombre d'atracaments al port de Gibraltar, molts arriben a aprovisionar-se de carbó i queviures.

Durant la matinal última s'han sentit canons.

Es creu que són les senyals amb que els barcos de vigilància criden l'atenció als barcos mercants per a que s'aturin.

Hi ha anat a Gibraltar el vapor transatlàntic nord-americà «Carnegie», de 13 mil tones.

Feta 17 anys que no tenia en aquest port cap barco nord-americà.

La promesa de Londres arribada ahir a Gibraltar i el comportament en el camp de batalla del príncep Maurici de Battenberg.

Un subdit alemany que intentà entrar a Gibraltar fou detingut.

Circular el rumor de que'l Govern anglès enviava a França a mitjans de novembre 300.000 homes i que pel desembre enviaria un altre important cos d'exèrcit al teatre de la guerra.

Continua l'estilament amb gran entusiasme.

Consell de ministres

A l'entrar

A les 3:30 s'han reunit els ministres en Consell a Governació.

El primer d'arribar ha sigut el ministre de la Governació, ja que ha dit que no portava cap expedient i que informaria el Consell de versos assumptes que estan pendents de resolució.

Com els liberals insisteixen en oposar-se a tots els augmentos en el presupost que's destinen a personal, ha sigut interrogat el senyor Sánchez Guerra sobre els que's proposen per als serveis de correus i telègrafs, i ha contestat que els manté, puix essent ells conseqüència d'una llei, a que pot fer, per respecte al mateix parlament, es proposar-los. Ara bé; les Cortes són sobiranes i com ells poden ratificar a rectificar un acord d'elles.

En canvi, l'augment de tres milions per a guarda d'alguns ministres i pels consells alguna quantitat per al manteniment de les forces de dit institut a l'Àfrica.

El ministre de Foment ha dit que portava variats expedients d'obras públiques, entre ells el relatat a la pavimentació de Madrid, informat ja pel Consell d'obres públiques. Suposant el senyor Llerga que aquest expedient no acabaria d'examinar-lo avui el Govern.

El ministre d'Instrucció pública portava un expedient per a les obres de reparació de l'edifici de Nuestra Señora de l'Ànima, a Valladolid, un altre per a la creació d'un grup escolar a La Veilla i un altre per a obres de reparació de l'edifici de Prado.

Referent-se a l'actitud dels estudiants, ha dit que no sab lo que volen i tampoc permetent-los saber-ho ells, ja que s'han avaluat per una qüestió que no's afecta i que en tot cas afectarà als que ingressin en l'any pròxim. De totes maneres, el ministre en son desig de conciliar i armonitzar, ha telegrafiat als rectors de les Universitats proposant-los que reunissin als alumnes i que després d'escoltar-los, els donen les seves peticions al ministre. Si després d'això persisteixen en la seva actitud revoltosa se llançaran les classes del preparatori i es tractarà als avaluadors sense cap contemplació, com a perturbadors de l'ordre públic.

El ministre d'Hisenda ha anunciat que en el Consell d'ahir se portaria molt de presuposts, examinant les grans diferències que s'aprecien en alguns d'ells.

El senyor Dato, després d'insistir en lo que ha manifestat aquest matí, ha dit que portava al Consell alguns expedients de Gracia i Justicia, entre ells la reforma de la Penitenciària d'Alcalá. També portava alguns expedients de la Presidència.

El ministre d'Estat s'ha limitat a facilitar la següent nota:

«El consell general d'Espanya a Anvers crida l'atenció sobre el nou estat de dret en que, a conseqüència de la ocupació de dita ciutat per les tropes imperials, se troben les mercaderies embarcades a bord dels vaixells alemanys que's troben a les aigües de la ciutat de port per les autoritats belgues i recomana als comerciants espanyols que tinguin interès en alguns de dits carregaments que li envien quant més aviat millor instruccions, manifestant-los especialment si desitgen portar-los a Espanya i que en plaç més o menys remot hi hagi possibilitat de transportar-los, o si prefereixen cas de ser possible, desistiren de completat del venedor. Els que desitgen comunicar alguna d'aquestes instruccions al consell general de la nació a Anvers poden fer-ho, si volen, per conducte del ministeri d'Estat».

Els demés ministres no han fet manifestacions d'interès.

Al sortir

A tres quarts de sis acabà el Consell de ministres reunit a Governació.

El senyor Sánchez Guerra ha donat als periodistes les següents referències:

Se aproben els projectes de llei fixant les forces de mar i terra pel any propi. El ministre de la Guerra demana 140.761 soldats i el de Marina 11.000 mariners i 4.100 soldats.

El senyor Dato donà compte d'un projecte convertit en reformatori d'adquisició la presó central d'Ocitània.

Se decidí d'augmentar l'expedient de pavimentació de Madrid, quedant actualment l'estudi.

Demà se celebrará nou Consell a les sis de la tarda.

El senyor Dato va anar a Palau.

Preguntat el senyor Sánchez Guerra: «Bona nit».

Contesta: «Va a donar compte al rei de versos assumptes».

El senyor González Zebada entrà on estaven reunits els ministres en Consell i es saluda i me parlà d'assumptes de Pontvedra.

S'aproparen al Consell els següents expedients:

De Foment: Obres de dragat del port de Ferrol.

D'Instrucció pública: Subvenció a l'ajuntament de La Veilla (León) per a un grup escolar.

De Guerra: Comunicat en vista del favorable informe del comandant general de Melilla, la pena de cadena perpètua imposada a Mohamed Mustafa, per la de un any de presó correctiva.

De l'estranger

Informació telegràfica

La situació general

París. — El primer comunicat oficial diu lo que segueix:

No hi ha res a senyalar sinó alguns progressos per la nostra part a la Regió del Sud de Dixmude.

El segon comunicat oficial diu lo següent:

Durant la jornada d'ahir els atacs de els alemanys en tota la Regió, entre Nieupoit i Arras, foren molt menys violents que en dies anteriors. Nostres posicions foren mantingudes, havent continuat nostre avenç a les regions Nord i Est de Ipré. Aixímateix hem realitzat alguns progressos entre Zambren (Sudost de La Bassée), i Arras.

Se confirma que les pèrdues alemanyes en morts, ferits i presoners, han sigut considerables a la regió del Nord.

Sobre la vora dreta de l'Aisne els alemanys han intentat durant la nit, una ofensiva violentíssima.

A la regió de Cambrai, sobre les altures del «Chemin des Dames» hi ha sigut rebutjats.

A vore nostres tropes han continuat l'avenç al bosc entre Apremont i Saint Michel, així com al bosc de Le Preire.

De l'estranger

reemborsaments obligatoris pels Bancs

o establiments de crèdit, sobre tot en profit dels petits deponents.

Impressions d'un viatge

París. — Demà tornaran a Burdeos el ministre de Justicia, monsieur Briand, i el d'Instrucció Pública, M. Sarraut, els quals donaran compte al Consell de ministres de les impressions del seu viatge a l'Est, exposant els càrrecs que han recollit amb l'objecte d'afegir-los a la requisitoria contra Alemanya el dia que s'hagin de passar comptes.

Seditat dominada. — El Cap. — El coronel Mátiz, quefe de la sedició, completament batut i ferit, s'ha refugiat en territori alemany.

Russos i austríacs. — Les temptatives dels austríacs d'enrollar la seva esquerra de l'exèrcit del general Bronsloff han fracassat completament.

Els russos varen rodejar el dia 24 una divisió austríaca, anorant-la i repoderant-se de molt material d'artilleria.

Russos i alemanys. — Un comunicat de l'Estat Major general diu que's russos han rebutjat tots els atacs dels alemanys a la Prússia Oriental.

Les operacions a Rússia. — S'accedia a l'ofensiva de l'exèrcit rus d'una manera decisiva sobre l'Sm i a Sud de Przemysl.

La colònia portuguesa d'Angola invadida pels alemanys. — Segons notícies de darrera hora, procedents de la capital d'Angola, confirmen que els alemanys han invadit aquesta colònia.

Derrotes alemanyes. — Des de la costa belga fins a Arras han sigut rebutjats els violents atacs dels alemanys, excepte al riu Iser. La retirada alemanya continua a la regió de Varsòvia.

Els russos prengueren a la balona algunes posicions.

Al Sudost de Varsòvia continuen els combats amb gran encarnament.

A Austràlia. — Comunicació de Melbourne que'l Govern Australià ha aprovat crèdits per valor de 200.000 lliures esterlines demanades a l'objecte d'adquirir vehicles i autos per a l'expedició australiana.

La Borsa

Canvis operats al mig del Passeig d'Isabel II fins a les quatre de la tarda. Interior 4 per cent A. 7600, 7575.

Id. B. 7575.

Id. C. 7500.

Id. D. 7275.

Id. E. 7600.

Id. F. 7600.

Id. G. 7600.

Id. H. 7600.

Id. I. 7600.

Id. J. 7600.

Id. K. 7600.

Id. L. 7600.

Id. M. 7600.

Id. N. 7600.

Id. O. 7600.

Id. P. 7600.

Id. Q. 7600.

Id. R. 7600.

Id. S. 7600.

Id. T. 7600.

Id. U. 7600.

Id. V. 7600.

Id. W. 7600.

Id. X. 7600.

Id. Y. 7600.

Id. Z. 7600.

Id. AA. 7600.

Id. AB. 7600.

Id. AC. 7600.

Id. AD. 7600.

Id. AE. 7600.

Id. AF. 7600.

Id. AG. 7600.

Id. AH. 7600.

Id. AI. 7600.</

NOTICIES

OBITUARI. — Ha mort en aquesta ciutat a l'edat de 26 anys donya Dolores Giralt i Bruch esposa de nostre amic el doctor Masachs Roura, dama que havia conquerit grans simpaties per les seves excel·lents dots, per lo que ha sigut molt sentida la seva pèrdua.

No cal dir que sentim vivament aquesta desgràcia que afligeix a les distingides famílies Masachs i Giralt a les quals expressam el nostre condol.

A la barriada de Sans va morir ahir tardet el conegut i apreciat sportman Joan Tarrida, fill del nostre amic i conegut industrial del mateix nom.

Ha causat aquesta sobtada mort una veritable consternació a dita barriada per ésser un dels joves més coneguts de la mateixa. Era molt apreciat en quantes societats tant culturals com polítiques havia concorregut. El final comptat amb una estesa amistat coneguda pel seu caràcter generós i afable.

Fou un dels més fermes catalanistes figurant en les llistes de soci del Foment Republicà Català de Sans i era fundador del Casal Nacionalista «Els Sagadors».

Donem a la seva família el testimoni del nostre més sincer condol.

Avui dijous a «La Llu» (Guillem Tell, 8 i 10 S. G.) residència d'Estudis i Professors i Escola de la Dona l'especialista en les malalties de l'aparell Digestiu doctor H. Serrat, de 5 a 7 donarà la segona conferència del curs d'Hygiene de l'Alimentació aplicada a l'Economia Domestica.

L'acte serà públic per a senyores i senyors.

— Si patiu d'artritis i per lo tant de reuma, artralgies, mal de pedra, gota, càlculs, còncs reumàtics, neuràlgies, etc., acudiu sense tardança a la «Piperazina» doctor Grau i cureu desseguida.

L'Associació de la Dependència Mercantil i el periòdic orgue de la mateixa ha cursat el següent telegrama:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de Ministros. — Madrid. — Asociación Dependencia Mercantil y periódico profesional Nuestro Programa eleva a V. E. enérgica protesta pasiva actuada por la autoridad gubernativa tolera e incalificable colectiva vulneración Ley Descanso Respectuosamente aplica V. E. se sirva indicar Gobernador conveniencia de aplicar párrafo 2.º artículo 5.º de la Ley y R. O. 21 julio 1909, facultad existir directamente cumplimiento de la misma. Esta Asociación interpretando sentir clase está dispuesta lograr imperio Ley por todos los medios legales. — Presidente, Pedro Gorga; Director, Rosendo Cardona».

— Les botelles de l'aigua mineral natural **VICHY CATALAN** porten totes les distincions amb el nom de la Societat Anònima Vichy Catala.

El jutjat de la Concepció, secretaria del senyor Guardiola, instruí durant la guardia d'ahir 17 diligències, incloses aut aut ealabors dos delinqüents, un per furt i altre per «mentar» les on.

El jutjat de l'Hospital, secretaria del senyor Pastor, s'instrueixen diligències prop d'una estada de 960 pessetes comenes al Banc del Riu de la Plata.

Ha sigut posat en llibertat provisional Josep Climent detingut per un discurs pronunciat al miting de l'art fabril celebrat el 20 del corrent.

— BRUCHS — Bertrés-Arcs 3, Barcelona.

Havent sigut encomenada al Consell d'Investigació Pedagògica la formació d'un departament d'educació al Museu Social, se prega a les comunitats ensenyants, als industrials i als particulars que tinguin mobiliari o material d'ensenyança realment modern i adequat, o que desitgin exhibir fotografies de coses que pedagògicament valgüin la pena, s'entrevistin amb el Secretari del Consell, qualsevol mati, lo més aviat possible, de deu a dotze.

La Societat de Ciències Naturals de Barcelona Club Montanyenc, ha elegit la següent junta de govern per a la Secció de Ciències Biològiques:

President, doctor don Josep M. Bofill i Pichot; secretaris, don Joan Simó Borrell i don Francesc Cendrós Nualart; Vocals, doctor don Artur Caballero Segares i don Antoni Novelles Rog.

Ha sigut presentada a l'Ajuntament per conducte de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana la causa de la propietat dels terrenys que al carrer de Castillejos ha d'ocupar el gran edifici de Sant Martí, desguait de les cloaques des d'Horta fins al Bogatell que avui no tenen sortida.

Els propietaris d'aquests terrenys senyors don Ignasi Villaverde, don Joan Torres i don Salvador Baile han fet aquesta causa deferint a les gestions de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana.

Gràcies a aquesta cessió queda en situació d'empendre aquesta importantíssima obra, cridada a sanjar les extenses barriades dels pobles agregats donant sortida a les cloaques que avui són un foc molt greu d'infecció. Per altra part com hi ha quantitats de gran consideració consignades en prestat municipal la realització d'aquesta obra pot ésser acomesa des d'ara i donada la seva importància pot donar-se col·locació en les matèries a centenars d'obres.

A l'Escola Magistral de Treball manual educatiu, anexas a les Escoles Italianes d'aquesta capital (Passatge Mendez Vigo, 8), demà, a les set de la tarda, Benedito Colomasi donarà una conferència pública sobre «Historia de la Psicologia».

Avis d'Administració Preguem als nostres subscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que enviïn l'import dels seus descoberts a aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

Els successos

UN CADAVER. — A la platja de la mar vella dintre l'aigua ha sigut trobat el cadaver d'una dona que se suposa morí ofegada. No ha pogut ésser identificada. Les seves senyes són d'uns 60 anys, vestida faldilla negra, refajo de ballesta vermella, enaguts blancs i calça plantades de vellut.

DELIRI DE PERSECUCIO. — Una pobredona de vida errada anomenada Carme Garcia López, natural de Saragoga, passava amb una companyia pel carrer Arc de Sant Pau.

Una parella d'agents de l'autoritat la intimà a que's retirés de la via pública i la dona creient que's guardes la anaven a conèixer al quarter, puja les escales de la casa número 2 del sudat carrer i des de l'entressol se tira al carrer.

Varis transients i policies condueiren a la suïcida a la casa de socorsos del carrer de Barberia, on els metges de guarda li reconegueren varies ferides a ambdues cames i a la regió frontal, calificant-las de profundes i reservat.

Una vegada practicada la primera cura fou conduïda al seu domicili, Cadma, 51, quint pis.

MORT REPENTINA. — Al carrer d'Albani morí repentinament Gayelana Tori, Gabarro, de 61 anys, casada i habitant al sudat carrer, número 58, tercer.

Del cadaver se va fer càrrec la família.

AL DAVANT DE CASA. — Al carrer de l'Est, Joan Vidal Silvestre, de 24 anys, dona uns quants cops de punys a la seva ex-amant Maria Gay Closas, de 22 anys, soltera i camarera d'un cafè del carrer de Sant Pau.

Una agradaia que ésser auxiliada a la casa de socorsos del carrer de Barberia.

INTENT DE ROBO. — Ha sigut detingut un individu anomenat Enric Carumunt Oriz, de 21 anys, sense domicili, per haver pogestat a la tenda de la casa número 5 del carrer Jorba, en la que habita Josep Serra de 43 anys, amb intent de robar.

DIVERSIONS PUBLICUES

Teatres

Teatre Principal Avui dijous. Tarda a les 4. Nit a un quart de deu: «Cura de la selva» i «La santa de Solsona». Vales per avui i tarda i nit. Gili Hospital 16, ingenio Raurich, 8.

Gran Teatre del Liceu Continúa obert l'abonament a la pròxima temporada. Inauguració el 11 de novembre amb l'òpera «El Maestr Cantori».

Tivoli CIRC EQUESTRE. Avui dijous, tarda, grans molins a les quatre, present-hi part tota la companyia i els aplaudits clowns. Eit a dos quarts de deu, dia de moda. 3 debuts. 1. Primer: Les Soeurs Wittus; equilibristes i antipadistes. Segon: Marcette i Lick Melange Ack. Tercer: The Daers Brothers, acrobates saltadors. Exit casquet de tota la companyia. Cema divendres, precís programa. Se despatxa a comptaduria.

Teatre de Novitats Avui dijous, tarda, a dos quarts de quatre

Nit a un quart de deu.

A passejar tocan ó la missa a grande orquesta i

Maruxa Tots els dies «Maruxa».

Teatre de Novitats Tots els dies «Maruxa».

LYDA BORELLI La reina del teatre i del cine. 10 UNQUES REPRESENTACIONS. Continúa obert l'abonament a l'Administració del Teatre. Debut 3 novembre.

Teatre Nou Companyia Vega - Vivas en la que figuren A. i C. Taberner. Avui dijous, tarda, a les quatre sencilla Butaca amb entrada 30 cènt. Entrada general 0'10. «Los cadetes de la reina». A les 5, doble Butaca amb entrada 0'60. general 0'20. Repres de «La Rabelera» per primera vegada a Barcelona per A. Taberner. Segon: El Deu exit, «La España de Pandereta». Nit, a un quart de deu: Entrada 35 cènt. Primer «La Rabelera». Segon: «España Nueva». Tercer «La España de Pandereta». Demà divendres dos estrenes: «El diu de los paraguas» i «La rondalla». En breu «La boda de la Farruca».

Gran Teatre Espanyol Companyia de vaudeville català BOZZO-JORDI. Avui dijous, tarda a les cinc grans molins de moda i nit a dos quarts de deu. Primer: El grandis exitat el vaudeville en 3 actes traduït per En Salvador Vilaregut. FALTAN CINC MINUTS. Segon: El vaudeville de gran rialla en un acte d'En Georges Courteline traduït per En J. Raventós.

El procés d'En Rovelló Demà divendres estrena del vaudeville de gran rialla en tres actes «El príncipe de Radoli». La funció de la nit començarà amb l'entremés «A cal gendre».

TEATRE APOL Avui dijous a les 9 en punt. Programa monstre. 14 actes. 14. El fantàstic drama en 7 actes.

Don Juan Tenorio i la llegenda dramàtica en 7 actes.

El Nuevo Tenorio Protagonistes senyors Rojas i Perelló, i senyors Caparó i Guitart. Brillantíssima presentació. Demà «Don Juan Tenorio» i «El Nuevo Tenorio».

Teatre Imperi Companyia de sarsuela i òpereta d'En RICARD GUELL de la que forma part PILAR MARTI. Avui dijous, tarda a les quatre, matí extraordinari a preus econòmics. Programa colossal. Primer: «El duque Job» en 3 actes i «Las escopetas». Nit «Las escopetas». Segon acte de «Eva» i estrena de la sarsuela en un acte i tres quadres «Los flobres alegres». Dissabte, tarde, gran aconteixement. El drama en 3 actes «Don Juan Tenorio». Se despatxa a comptaduria.

Teatre Bosc Companyia Goula sexta vetllada selecta Catalana. La diversidissima comedia en 3 actes «La mitja tronja» i «La castanyada». Preus populars. A un quart de deu.

Concerts **ALCAZAR** Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre. Sarsueles alegres. Continuant Gran Debut

Music-Hall LA BUENA SOMBRA Tots els dies tarde i nit

GRAN CONCERT CELEBRITATS MUNDIALS

ENTRADA LLIU

ROYAL CONCERT «MUSIO-HALL» Marqués del Duero, 104, davant Teatre Comtal. Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una importan: «Compañia de Varietés».

MOULIN ROUGE. «MUSIO-HALL» Concerts tots els dies tarde i nit per nombros Troupe de Varietés.

Music-Hall «SEVILLA» — Paralel 72. Concerts tarde i nit. TROUPE DE VARIETES. Sarsueles alegres.

Teatre Arnau. «Music-Hall» Grans concerts tots els dies tarde i nit. Troupe de Varietés. Sarsueles alegres. SEMPRE DEBUTS I ESTRENES.

Trianon Grans Concerts de Varietés. Sarsueles alegres. SEMPRE DEBUTS

Gran Palais Joyeux COMTE DE ANIC Eden Concert. Propietari: Francesc Buxó. Atracció Sport nou a Barcelona denominada «Le Tir Roulant» en el que llueixen la seva destresa 12 senyorescades madrilenyes. 12. Entrada lliure.

Cines

Gran saló cineDoré Avui dijous grans sessions de moda hermos programa de cinc atraccions de primer ordre. Evit sense igual de la cantanta de aires regionals.

La Malagueña acompanyant-la la notabilissima professora Adela Cubas. Exit sempre gran del duet tan volgut d'aquest públic «Los Villalobos» el qual posarà a escena la parodia del famós drama de don Josep Zorrilla.

Don Juan Tenorio decorat esportista i presentat amb gran luxe de detall. Entusiasme mai vist sempre major de la notabilissima cancionista **Mary Bruni** Mary Bruni

El deliri exit brutal lo més gran de l'època avui és el fenomenal artista

Robledillo, Robledillo per a veure aquest programa colossal i únic sol's se paga

Entrada general 30 cènt. Butaca 60 Robledillo treballarà a les 7 de la tarde i 11 de la nit. Aviat novitats grans debuts.

SALA MERCÉ SENSACIONAL PROGRAMA PER A AVUI

La maldició de Siva 1.000 metres

Units en la tomba immensa 1.000 metres

hermosíssimes i emocionants pel·lícules, les millors produccions de les cases Aquila i Gaumont. «Las dos hermanas», «El plegre i la pèrdua» cing de molt riure i altres.

Visiten les cèlebres GRUTES FANTASTIQUES

El Palau de la Riella

SALÓN CATALA Gran Cine de Moda PLASSA CATALA

Avui dijous programa extra, els magnífics estrenes «La maldició de Siva» 600 mts. Cines, «Las dos hermanas», «El plegre i la pèrdua» 1200 mts. (molt sensacional) Noche trágica 900 mts. «Bellezas del Tiro», «Una gran idea de Kri-kri», «Grioulette y el tio Guadalupe», i altres. Demà divendres Moda, entre altres estrenes repetició d'una de les millors i bres cinematogràfiques produïdes per la casa Gaumont.

El rescate del pasado 900 metres. Dissabte i diumenge programes sensacionals.

Varies

FRONTO COMTAL Gran partit per a avui tarde dos quarts de cinc.

ROJOS: Guineaga, Carretero, BLAUS: Sanche, Biemser.

Debut del notable pelotari Echevarria. No a un quart d'onze.

ROJOS: Baracaldes, Echevarria.

BLAUS: Mineta, Arnedillo.

Detalls per cartels.

Gran café de Novitats Sala de Matches de Billar

Tots els dies tarde i nit grans partits per reputats professionals.

Apostes mútues. ENTRADA LLIU.

Publicacions rebudes

— El número 91 de la revista «El minal» corresponent al mes d'octubre, contenen un text interesant íssim.

— «Revista Musical Catalana», bullit de l'Orfèu Català, corresponent al mes d'octubre, amb el següent sumari: «Una visita a Quarr Abbey», per Gregori Maria Sureda; «Pius X», per L. M. Maruxa; per F. Pujol: «Homenaje al mestre Vives»; Orfèu Català; Teatros i Concerts; Bibliografia; Noves; Necrologia.

— El número 139 de la revista «El Teatre Català», amb una interessant informació.

En aquest número acaba la publicació de la tragi-comedia d'En Pous i Pagés, «Patris».

— El número 43 de la «Revista de Economía y Hacienda», que's publica a Madrid.

— El número corresponent al mes de juliol de la revista de manufactura de teixits «El eco de la Industria».

Imp. i estereotipia, Est. 16

— Les botelles de l'aigua mineral natural

VICHY CATALAN

porten totes les distincions amb el nom de la Societat Anònima Vichy Catala.

El jutjat de la Concepció, secretaria del senyor Guardiola, instruí durant la guardia d'ahir 17 diligències, incloses aut aut ealabors dos delinqüents, un per furt i altre per «mentar» les on.

El jutjat de l'Hospital, secretaria del senyor Pastor, s'instrueixen diligències prop d'una estada de 960 pessetes comenes al Banc del Riu de la Plata.

Ha sigut posat en llibertat provisional Josep Climent detingut per un discurs pronunciat al miting de l'art fabril celebrat el 20 del corrent.

— BRUCHS — Bertrés-Arcs 3, Barcelona.

Havent sigut encomenada al Consell d'Investigació Pedagògica la formació d'un departament d'educació al Museu Social, se prega a les comunitats ensenyants, als industrials i als particulars que tinguin mobiliari o material d'ensenyança realment modern i adequat, o que desitgin exhibir fotografies de coses que pedagògicament valgüin la pena, s'entrevistin amb el Secretari del Consell, qualsevol mati, lo més aviat possible, de deu a dotze.

La Societat de Ciències Naturals de Barcelona Club Montanyenc, ha elegit la següent junta de govern per a la Secció de Ciències Biològiques:

President, doctor don Josep M. Bofill i Pichot; secretaris, don Joan Simó Borrell i don Francesc Cendrós Nualart; Vocals, doctor don Artur Caballero Segares i don Antoni Novelles Rog.

Ha sigut presentada a l'Ajuntament per conducte de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana la causa de la propietat dels terrenys que al carrer de Castillejos ha d'ocupar el gran edifici de Sant Martí, desguait de les cloaques des d'Horta fins al Bogatell que avui no tenen sortida.

Els propietaris d'aquests terrenys senyors don Ignasi Villaverde, don Joan Torres i don Salvador Baile han fet aquesta causa deferint a les gestions de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana.

Gràcies a aquesta cessió queda en situació d'empendre aquesta importantíssima obra, cridada a sanjar les extenses barriades dels pobles agregats donant sortida a les cloaques que avui són un foc molt greu d'infecció. Per altra part com hi ha quantitats de gran consideració consignades en prestat municipal la realització d'aquesta obra pot ésser acomesa des d'ara i donada la seva importància pot donar-se col·locació en les matèries a centenars d'obres.

A l'Escola Magistral de Treball manual educatiu, anexas a les Escoles Italianes d'aquesta capital (Passatge Mendez Vigo, 8), demà, a les set de la tarda, Benedito Colomasi donarà una conferència pública sobre «Historia de la Psicologia».

Avis d'Administració Preguem als nostres subscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que enviïn l'import dels seus descoberts a aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

TEMPORADA D'HIVERN Baratura

Colossal assortit de Trajos, Abrics i Ermilles fantasia i tota classe de prenes de vestir a preus molt econòmics

Gran sastreria de **J. Peralta** Portal de l'Angel, 15 i 17

CASA BASTIDA SASTRERIA NORDAMERICANA

- 18, Passeig de Gracia, 18 -

El nostre colossal augment de vendes és produït per la gran rebaixa de preus. La casa garantitza vestir-lo amb la major perfecció, amb teles de gran «chic» i tall anglés en trajos de 9'95, 19, 29 i 39 pessetes els més superiors

Segueixen les grans rebaixes de preus en totes les demés seccions

Ermilles fantasia des de 2'95 Ptes.

Pantalons girats de baix, usuals i per a tennis. 4'95 "

Impermeables anglosos, els millors del món. 25'00 "

Camisa eñir fantasia, coll, punys i corbata. 4'95 "

Camises. 3 per 5'00 "

Barrets canutier palla. des de 2'95 "

Gorres angleses des de 1'95 Ptes.

Sabates forma americana 9'95 "

Corbates pala gran, tot seda. 0'95 "

Una dotzena colls i una dotzena punys. 4'95 "

Mitjons, 6 parells. 1'95 "

Calcetots fantasia pretina piqué 2'95 "

Trajo interior fantasia des de 2'95 Ptes.

Samarretes 0'95 "

Elastics 0'75 "

Lliga-cames. 0'50 "

Noedors, mitja dotzena 2'50 "

S'obsequiarà als compradors amb magnífics regals, segons sa compra

Sols es ven al comptat i es perfuma a tothom amb Chevalier d'Orsay. -- Unica casa que té establert pel treball de la Dependencia l'horari més curt. -- Obert de 9 del matí a dos quarts de 8 del vespre

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA

PREMTA, PINS A LES DUES DE

LA MATINADA